

станції фіксації і систематизації досвіду від 30/XII-24 р.

Присутні: т.т. Курбас, Василько, Долина, Тягно, Шмайн, Лішанський.

I. Опреділення і класифікація мізансцени. Зазначуються роботи т.т. Василько і Лішанського.

I. Справа мізансцен трудна і заплутана, тому що в практиці мізансценою розуміється: розполщення і рух на сцені. Як це, так і определення т.т. Лішанського і др. не правдиве. "Рух фігури" на сцені не вичерплює определює мізансцену. Ляльковий театр і плакат не мають "психичного воздеиствия и линии" про яке говорить т. Лішанський, але все ж таки мають мізансцени. Теж саме з ексцентричними построєннями. Практика зробила з мізансцен дуже вузьке поняття. Мізансцену треба определяти двоєко. Саме слово мізансцена походить від французького. До поняття мізансцени відноситься розположення і рух всього що є на сцені живого і мертвого матеріалу, що є на сцені. Це найширше розуміння мізансцени. Очевидно практика знайшла і з цим треба рахуватись користуючись уже винайденим, як у нас так і на західі определення мізансцени в вузькому розумінні слова.

Як не остаточна формуліровка мізансцени, поки що можна допустити і таке определення: розполщення і совідношення річей і фігур на сцені - є мізансцена. Поміж станком /які теж можуть грати/ і фігурою людини нема ніякої різниці. Для того щоби формулювати мізансцену, а особливо класифікувати, треба знайти яке місце в будові вистави воно займає; треба покласти якийсь певний ключ. Определення товаришами мізансцени путане. Монументальні мізансцени можуть бути і побутові, хіба побутові не може бути побано монументально. Ексцентричні теж можуть бути монументальні. Монументальність це не статика, а щось велике - крупне. В протилежність ексцентричному розпливчатому.

Історичні, епохальні, побутові, національні - мають один ключ. Ритмічна мізансцена не тільки повторення і розполщення з певним іктом. Це другий ключ.

Барельєфні, сіметричні, ілюстративні мають теж свої ключи. Експозитивні - фінальні це не рід мізансцени, що для неї характерне не рухомість, цього не досить не рухатись, замерти можуть і середь дії, щож до того що в часі вона довше триває, але вони так же як і перехід, як і задержка вони зроблені по тому самому закону і з того самого матеріалу.

А для того щоб не блукати в определенні мізансцен, то треба вияснити, чим мізансцена є в спектаклі і знайти її місце в ньому.

Мізансцена крім того що вона строїться як проста необхідність для проведення і виявлення дії вона має певні якості переїмати на себе фокус. Вона може замінити собою слова, вираз образ. Мізансцена для режисера є крупний засіб для насичення п"еси чи її частини відповідальною кількістю динаміки. Мізансцена як інші, другий/ засоби театру являється дуже важною річчю. Коли перехід актора з місця на місце це є мізансцена то й рух руками так само є мізансцена. /20 осіб на сцені упали - від цього мієняється мізансцена, бо відношення між лежачими і стоячими фігурами змінилось/.

В практиці може доведеться, як це роблять звузити поняття мізансцени, але для того щоби зрозуміти її роль, значіння місця для цього треба брати широке розуміння мізансцени.

Виставу можна записувати по тим ~~методам~~ /знайти термін з фізики, або музики, театр він близький до музики/

- Образ
- Емоція
- Рух
- Слово
- Дія
- Динаміка
- Рітм
- Мізансцена
- Грім
- Костюм
- Музика
- Сценичні помости
- Машинерія
- Аксеуар
- Освітлення
- Діапозитив

мон
мелодія
темпа
підстилка
характеро
соль
танок
гіротеатр
звуків, ефекти

фобула
сютет
юлос

плакат
лаборія

Кіно

Треба мати на увазі, що цей оркестр, яким володіє режисер не завжди грає всіма нотами. Береться чи акордний, чи окремих звук. Фокус - тепле, що може бути охоплене сприйманням глядача; поле яке режисер підсовує глядачеві - буде блукати. Пр.: заграли образом, і рухом, словом і емоцією і т.д.

Емоція динамічна сама по собі, так само і рух. Мізансцена є дуже важною річчю в будові спектаклю.

ПРОСТОРОВЕ, ЩО ПЕРЕДАЄТЬСЯ ГЛЯДАЧЕВІ ВІД ВИСТАВИ - ЦЕ І Є МІЗАНСЦЕНА.

Розположення людей плюс станків /матеріяла/ у можливих виведеннях виведення спектакля і саме виведення в певному плані це і є мізансцена.

Це охопить і станки, і фігури, і їхній рух і статику, віддалення фігури від фігури /опущення повітря/. Іноді мізансцена буває тим тільки і погана, що в ній нема повітря, але построена мізансцена, фігура треться об фігуру.

Просторовий мент ЦЕ І БУДЕ ОСНОВА З ЯКОЇ ТРЕБА ВИХОДИТИ ПРО ОПРЕДІЛЕННЯ МІЗАНСЦЕНІЙ ПО ЦЬОМУ ГЛЯДАЧ ВІДЧУВАЄ ТІЛО ТЕАТРА. ПРОСТОРОВИЙ ЕЛЕМЕНТ - Є КЛЮЧ ДО ОПРЕДІЛЕННЯ МІЗАНСЦЕН.

Просторовий елемент в образі, в емоції в пластичності і т.д.

Мізансцена є єдиний мент в театрі, який визначає просторове відчуття /тіло театру/ у глядача.

До класифікації мізансцен треба підходити виходячи з вищевизначеної таблиці. Всі її елементи об'єднані принципом даного спектаклю /а в комбінованих спектаклях і планом його/ - тому частина класифікації мізансцен одійде до категорії принципів театру.

Приклад: Принцип барельєфу /відкнення театру з певним сортом скульптури, де й голос свідення буде барельєфне, себ-то на широкі масивні забарвлення голосу, а декламаційне витягнення і сплюснення/ в даному прикладі мізансцени барельєфні ідуть від барельєфної концепції /принципу цілої вистави./

[-й КЛЮЧ

до опрeдi-
лення мiзан-
цен/

МІЗАНСЦЕНИ ОПРЕДІЛЯЮТЬСЯ ПРИНЦИПОМ І ПЛАНОМ ПОСТАНОВКИ.

В цьому ключі є два підвиділи, що відповідають поділу театру на дві категорії.

а/ Спектакль звернений до глядача.

б/ " " персонажу

а/ Спектакль впливу /плакат, т.марионетка/

б/ " " впливу /персонажі виявлені в собі і ці внутрішні закони штовхають їх до вчинки/

а/ В театрі впливу глядач зареагується, активізується.

б/ В театрі впливу " созерцає, спостерігає.

Прикладом театру впливу є театр Комедії Дель-атре. Там мізансцена построена так, щоб найкраще показати фігуру у всіх її можливостях.

Прикладом театру впливу є Московський Художній театр, де фігура актора грає часом спиною, видно лише частину фігури, ходяча тінь.

Принцип фотографування життя, а вона найсовершеніше виявляє всі деталі.

Другий ключ до
определення
мізансцен.

Другий ключ до опрeдiлення мiзансцен треба шукати в тій сумі однородних річей.

Лесь Курбас/
9.11.1925
50000